

Kannanotto: Kivunhoidossa otettava kaikki keinot käyttöön

Suomessa on ajautettu tilanteeseen, jossa yhä useampi krooniseen kipuun lääkehoitoa saava leimautuu perusterveydenhoidossa narkomaaniksi. Tänä vuonna julkaistu kroonisen kivun käypä hoito –suositus puoltaa voimakkaasti lääkkeettömiä hoitomuotoja, mutta vaikeasti kroonisesta kivusta kärsivät potilaat tarvitsevat myös oireenmukaisen ja tarpeellisen lääkehoidon.

Suomen Kipu ry haluaa korostaa sitä, että monen kipupotilaan kohdalla vain opioidilääkkeillä voidaan helpottaa kroonistunutta, vaikeaa kipua. Tätä asianmukaista kivunhoitoa ei pidä sekoittaa huumeiden viihdekäyttöön eikä kipukroonikkoa saa kutsua narkomaaniksi. Jatkuvasta kivusta kärsivää ei pidä syyllistää siitä, että hän yrittää elää edes jossain määrin kivutonta elämää.

Ihmisen hermostoon ja tunnetiloihin vaikuttavilla lääkeaineilla on usein hoidollisten vaikutusten ohella myös haittavaikutuksia. Väärin käytettyinä samat lääkkeet voivat vaikuttaa huumeen tavoin. Haittakäytön ehkäisemiseksi näiden lääkkeiden saatavuus on lääkäreiden tiukasti valvomaa. Tiukentunut valvonta on johtanut siihen, että perusterveydenhuollossa on muutettu erikoissairaanhoidon määräämiä lääkkeitä konsultoimatta kipuun erikoistunutta lääkäreitä.

Osa lääkäreistä – suuresta yleisöstä puhumattakaan – ovat valmiita tuomitsemaan myös lääkekannabiksen käytön kivunhoidossa. Monessa maassa kannabista on mahdollista saada lääkkeeksi huomattavasti helpommin kuin Suomessa. Suomessa lääkekannabiksen ostamiseen tarvitaan pääsääntöisesti erityislupa Fimealta. Lupia anovien määrä suhteessa kroonisesta kivusta kärsiviin Suomessa on vain puoli promillea.

Lääkekannabis ei ole kaikille kipukroonikoille sopiva hoito. Periaate on sama kuin muidenkin lääkkeiden kohdalla: mikä auttaa yhdelle, ei ehkä helpota toisen vointia tai aiheuttaa hänelle jopa lisävaivoja. Lääkekannabiksesta on tutkitusti hyötyä joidenkin kiputilojen ja –potilaiden hoidossa. Suomen Kipu ry katsoo, että lääkekannabiksen tulee kuulua yhtenä vaihtoehtona kroonisen kivun hoitoon.

Suomen Kivun jäseniltä saadun palautteen perusteella vaikuttaa siltä, että erityisesti vahvojen kipulääkkeiden kohdalla ei osata erottaa potilaan hyvän hoidon edellyttämää lääkitystä huumeiden väärinkäytöstä. Jokainen väärä tulkinta heikentää jo muutenkin sietokyvyn rajoilla kamppailevan kipupotilaan elämän laatua.

Suomen Kipu ry vetoaa terveydenhoidon ammattilaisiin ja mediaan: antakaa jokaisen kipupotilaan käyttää hänen tarvitsemaansa lääkitystä! Kipupotilaat eivät tarvitse syyllistämisen tai leimaamisen lisäkuormaa.

Suomen Kipu ry

Virpi Paasisalo
Puheenjohtaja
Puh. 045 170 7548
virpi.paasisalo@suomenkipu.fi

Liisa Sahi
Varapuheenjohtaja
Puh. 044 545 1142
liisa.sahi@suomenkipu.fi